

ADRODDIAD I'R CABINET
{4ydd Hydref 2016}

Aelod Cabinet: Cyngorydd Mandy Williams-Davies / Cyngorydd Mair Rowlands

Pwnc: Menter Harlech & Ardudwy Leisure.

Swyddog cyswllt: Sioned E. Williams, Pennaeth Economi a Chymuned

Y penderfyniad a geisir

Ymrwymo cyfraniadau ariannol i “Harlech & Ardudwy Leisure” tuag at fenter y pwll nofio drwy –

- ragfarnu llwyddiant cais am gyllideb parhaol ychwanegol o £6,000 o 2017/18 ymlaen fel rhan o becyn ar y cyd gyda'r cyngorau cymuned lleol,
- ofyn i'r Pennaeth Cyllid neilltuo £20,000 yn yr adolygiad ail chwarter o gyllideb 2016/17 er mwyn gwneud taliad pontio un tro yn ystod 2016/17 ar gyfer y cyfnod hyd at 31ain o Fawrth 2017

Barn yr aelod lleol

Nodwyd y canlynol fel barn y Cyngorydd E. Caerwyn Roberts :

“Rwyf yn cefnogi'r cynnig sydd gerbron i ddarparu cefnogaeth ariannol unwaith ac am byth o £20,000 i'r fenter a chyfraniad blynyddol wedi hynny o £6,000, er mwyn caniatáu i'r fenter hon sefydlu pecyn ariannu ar y cyd gyda'r chwech cyngor cymuned lleol. Bydd cyfraniad y cyngorau cymuned, ynghyd a chyfraniad blynyddol gan Gyngor Gwynedd yn dod a sicrwydd i'r adnodd hwn er lles trigolion tref Harlech ar cyffiniau”

1.Cyflwyniad.

1.1 Cyflwynir yma gais am gyfraniad arianno l gan Gyngor Gwynedd di fenter Harlech and Ardudwy Leisure tuag at gynnal Pwll Nofio Harlech mewn partneriaeth gyda chwech cyngor cymuned lleol.

2. Cefndir

2.1 Yn ei gyfarfod ar y 16 o Rhagfyr 2008, penderfynodd Bwrdd Cyngor Gwynedd i gynllunio ar gyfer trosglwyddo Pwll Nofio Harlech i Ymddiriedolaeth annibynnol. Rhwng Rhagfyr 2008 a Gorffennaf 2009 cwblhawyd Astudiaeth Opsiynau, a Chynllun Busnes ar gyfer trosglwyddo'r pwll.

2.2 Yn ei gyfarfod ar y 14 o Orffennaf 2009 penderfynodd Bwrdd Cyngor Gwynedd i gymeradwyo trosglwyddiad Pwll Nofio Harlech i Ymddiriedolaeth

Harlech ac Ardudwy. Yn ategol i hynny cymeradwyodd y Bwrdd i wneud gwaith brys (ar gost oddeutu £80,000) i atgyweirio peipiau a system ffiltro dwr y pwll nofio ar gyfer hwyluso'r trosglwyddiad. Trosglwyddwyd y fenter yn derfynol ym mis Rhagfyr 2010.

2.3 Yn y cyfarfod ar y 14 o Orffennaf 2009 cytunodd Bwrdd hefyd i gymeradwyo cefnogaeth ariannol i'r Ymddiriedolaeth hyd at Ebrill 2011. Rhyddhawyd a defnyddiwyd y mwyafrif o'r £220,000 i gwrdd â chostau rhedeg a chyflogaeth y pwll yn ystod y cyfnod rhwng Gorffennaf 2009 ac Ebrill 2011.

2.4 Ers Rhagfyr 2010 - Mawrth 2014 mae'r Ymddiriedolaeth wedi llwyddo i ddenu gwerth £1 miliwn o fuddsoddiad cyfalaf i'r fenter ar gyfer gwaith uwchraddio ac ehangu'r cyfleusterau yn y pwll (caffi, wal ddringo) ac adnoddau Refeniw o £300,000 gan y Loteri Fawr i gyfrannu tuag at gostau rhedeg y fenter.

2.5 Cyflwynodd yr Ymddiriedolaeth gais i Gyngor Gwynedd am gefnogaeth ariannol ar ddechrau 2014. Cyflwynwyd eitem frys i Gabinet y Cyngor ar y 29 o Ebrill a penderfynwyd bryd hynny dirprwyo'r hawl i Bennaeth Economi a Chymuned i gefnogi'r fenter gyda thaliad o £21,094 yn y tymor byr er mwyn rhoi amser a chyfle i aelodau'r cabinet dderbyn adroddiad ysgrifenedig i ystyried y mater yn llawn yn y cyfarfod nesaf ar yr 20fed o Fai, 2014.

2.6 Trafodwyd cais Harlech and Ardudwy Lesiure am gefnogaeth ariannol gan Cabinet Cyngor Gwynedd yn ei gyfarfod ar yr 20fed o Fai 2014.

Penderfynwyd cefnogi Cwmni Harlech and Ardudwy Leisure Ltd gyda cyfraniad o £135,000 dros y 3 blynedd nesaf, sef:-

£60,000 yn 2014-15 (llai y taliad tymor byr yn 2.5)

£45,000 yn 2015-16

£30,000 yn 2016-17

2.7 Dros y 4 blynedd ddiwethaf mae'r Fenter wedi rhoi ar waith strategaeth ariannol a oedd yn lleihau costau, yn bennaf drwy resymoli staffio a defnydd ynni; a hefyd cynyddu incwm drwy ymgyrch farchnata i ddenu mwy o ddefnyddwyr i'r pwll/wal ddringo ac i'r caffi gan gynnwys targedu ymwelwyr, wedi ehangu ar y gweithgareddau sydd ar gael o'r ganolfan, ac wedi adolygu prisiau ac oriau agor yn gyson. Yn ategol i hyn mae'r fenter wedi rhoi ymgyrch godi arian ar waith sydd yn cynnwys loteri cymunedol, rhoddion cyfeillion, nawdd gan fusnesau a rhaglen o ddiwyddiadau cymunedol megis Roc Ardudwy a Nosweithiau Themâu yn y Caffi.

3. Y Sefyllfa Bresennol.

3.1 Mae'r fenter ar ei phumed blwyddyn yn masnachu, ac erbyn hyn mae patrymau a thueddiadau defnydd y fenter yn eithaf cyson. Mae perfformiad hanesyddol a'r rhagolygon ariannol yn dangos fod y fenter yn

costio tua £300,000 y flwyddyn i'w rhedeg gyda costau cyflogaeth ac ynni y prif eitemau gwariant. Daw tua £200,000 o'r incwm ar gyfer hynny o ochr weithredol / fasnachol y fenter, sef y pwll nofio, wal ddringo a'r cafffi; daw'r £100,000 arall o'r gweithgareddau codi arian a denu grantiau.

- 3.2 Mae cyfraniad ariannol y Cyngor, er yn lleihau yn flynyddol, wedi bod yn allweddol i'r incwm a ddaw o grantiau a chodi arian. Mae'r pecyn cefnogaeth ariannol gan y Cyngor yn dod i ben gyda blwyddyn ariannol y fenter sef diwedd Tachwedd 2016.
- 3.3 Yn rhan o'r adolygiadau rheolaidd sydd wedi bod rhwng y Cyngor a'r Fenter daeth yn amlwg yn nechrau 2016 nad oedd y fenter yn gallu bod yn hunangynhaliol ar incwm masnachol y fenter yn unig, a bod ei dibyniaeth ar grantiau a chodi arian yn fater o risg.
- 3.4 Mae'r fenter wedi adnabod fod angen codi £106,000 yn flynyddol drwy ymgyrchoedd codi arian a grantiau er mwyn cynnal y fenter. Mae Cyfarwyddwyr y fenter eisoes wedi ymrwymo i barhau i godi £50,000 eu hunain drwy ymgyrchoedd codi arian penodol ond bod angen sicrhau y £56,000 arall drwy ffrwd mwy sefydlog a thymor hir.
- 3.5 Mae'r fenter yn wynebu cau ar ddiwedd Tachwedd 2016 pe na bai modd dod i drefniant sefydlog o ran ariannu.
- 3.6 Pe bai'r Fenter yn cau byddai'n arwain at :-
 - Colli 17 o swyddi (llawn amser a rhan amser) mewn ardal sydd heb lawer o gyfleon cyflogaeth
 - Amddifadu trigolion o 55,000 o sesiynau defnyddwyr y flwyddyn
 - Colli 13,750 o sesiynau defnyddwyr yn ystod chwech wythnos gwyliau'r haf
 - Amddifadu defnyddwyr o'r 5,000 o sesiynau gynhelir ar y wal ddringo
 - Colli darpariaeth dysgu nofio ar gyfer disgyblion cynradd pum ysgol gynradd ardal arfordir Arudwy (Talsarnau i Abermaw)
 - Amddifadu 13,750 o sesiynau defnyddwyr yn flynyddol ar gyfer rhai sydd dros 60 oed
 - Colli adnodd gymunedol yn y dref, a all arwain at adeilad segur arall yn Harlech.
 - Colli adnodd tywydd gwael mewn ardal sy'n ddibynnol ar y diwydiant ymwelwyr
 - Colli adnodd gwella iechyd a lles ar gyfer trigolion lleol, yn enwedig y grwpiau oedran hyn, a rhieni gyda phlant ifanc o dan 5 oed.
- 3.7 Mae'r fenter, gyda chefnogaeth swyddogion Cyngor Gwynedd, wedi cydweithio ar gynllun i'w gyflwyno i gynghorau cymuned yr ardal a Chyngor Gwynedd ar gyfer cyfrannu tuag at gynnal y fenter i'r tymor hir.

4. Y Cynllun.

- 4.1 Mae'r fenter gyda chefnogaeth swyddogion o'r Cyngor wedi datblygu cynllun fyddai'n codi £56,000 y flwyddyn drwy becyn o gyfraniadau gan y Cynghorau Cymuned lleol drwy gynyddu'r praesept.
- 4.2 Mae'r fenter wedi bod yn cyflwyno'r cynnig, yn edrych ar opsiynau ac yn cynnal trafodaethau lleol gyda'r cynghorau cymuned canlynol Abermaw, Dyffryn Ardudwy a Talybont, Harlech, Llanbedr, Llanfair a Talsarnau rhwng Ebrill – Awst 2016.
- 4.3 Mae'r model gyllido sydd wedi ei ffafrio gan y cynghorau cymuned hyd yn hyn fel a ganlyn:

Cyngor	Swm
Abermaw	£ 6,711
Dyffryn Ardudwy	£ 9,742
Harlech	£18,424
Llanbedr	£ 3,799
Llanfair	£ 7,544
Talsarnau	£ 3,772
Gwynedd	£ 6,000
Cyfanswm	£55,992

- 4.4 Gellir gweld dadansoddiad o'r cynnydd hwn mewn praesept yn y dadansoddiad yn atodiad 1, a dangosir y cymunedau hynny sy'n rhan o'r cynllun mewn coch ar y map yn atodiad 2.
- 4.5 Mae'r chwech cyngor cymuned wedi datgan parodrwydd i symud ymlaen yn ddibynnol ar dderbyn yr un ymateb gan weddill y cynghorau. Bydd pob cyngor yn cyflwyno'r eitem am benderfyniad ffurfiol i'r cynghorau unigol ym mis Medi a Hydref 2016.
- 4.6 Mae'r pecyn gyda'r cynghorau cymuned hefyd yn ddibynnol ar gyfraniad o £6,000 y flwyddyn gan Gyngor Gwynedd i'w cefnogi.
- 4.7 Pe bai'r cynghorau cymuned yn cytuno byddai'r trefniant yn weithredol o'r 1af o Ebrill 2017.
- 4.8 Gyda cyfraniad presennol Cyngor Gwynedd yn dod i ben ddiwedd Tachwedd 2016, ac mae diffyg yn y gyllideb o £20,000 er mwyn caniatáu'r i'r fenter fasnachu hyd nes daw'r cynllun praesept i rym ar ddechrau Ebrill 2017. Byddai angen cyfraniad unwaith ac a byth o £20,000 ar y fenter ar gyfer pontio y cyfnod o Rhagfyr 2016 – Mawrth 2017.

5. Casgliadau / Argymhellion.

5.1 Ymrwymo cyfraniadau ariannol i “Harlech & Ardudwy Leisure” tuag at fenter y pwll nofio drwy –

- ragfarnu llwyddiant cais am gyllideb parhaol ychwanegol o £6,000 o 2017/18 ymlaen fel rhan o becyn ar y cyd gyda'r cynghorau cymuned lleol,
- ofyn i'r Pennaeth Cyllid neilltuo £20,000 yn yr adolygiad ail chwarter o gyllideb 2016/17 er mwyn gwneud taliad pontio un tro yn ystod 2016/17 ar gyfer y cyfnod hyd at 31ain o Fawrth 2017

6. Ystyriaethau Perthnasol.

6.1 Prif Risgiau

Y prif risg i lwyddiant y cynllun hwn yw gallu'r fenter i barhau i gynnal y lefel defnydd ac yn ei sgil y ffrydiau incwm i'w cynnal. Mae cynllun busnes a rhagolygon y fenter ar gyfer y cyfnod o 2016-17 ymlaen wedi ei selio ar dueddiadau'r 4 blynedd ddiwethaf. Mae'r pecyn ariannol hwn ar y cyd gyda'r cynghorau cymuned yn allweddol i wireddu'r cynllun busnes hwnnw.

7. Camau nesaf ac amserlen

Y chwe Cyngor Cymuned yn cymeradwyo eu cynigion yn derfynol yng nghyfarfodydd mis Medi	Medi 2016
Cabinet / Aelod Cabinet Cyngor Gwynedd yn penderfynu ar gefnogi'r pecyn cyllido	Hydref 2016
Taliad unwaith ac am byth cario trosodd o £20,000 gan Gyngor Gwynedd i Hamdden Harlech ac Ardudwy	Tachwedd 2016
Cynnydd praesept y chwech cyngor cymuned yn cael ei hysbysu i Gyngor Gwynedd	Ionawr 2017
Taliad cyntaf o'r cynllun praesept yn cael ei wneud gan y cynghorau cymuned a chyngor Gwynedd (50% o'r cyfanswm)	Ebrill 2017
Ail daliad o'r cynllun praesept yn cael ei wneud gan y cynghorau cymuned a chyngor Gwynedd	Hydref 2017

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr: “Mae hwn yn enghraifft dda o gymuned leol yn cymryd cyfrifoldeb dros adnodd lle na all y Cyngor wneud hynny, ac yn cael cymorth gan gynghorau lleol i wneud hynny. Mae'n rhaid i'r cyngor annog y fath feddylfryd ar draws y sir, ac mae'r cyfraniad gymharol fychan y gofynnir amdano o'i gymharu gyda'r ffrydiau incwm eraill yn ffordd o ddangos y byddwn yn hyblyg wrth geisio hybu datblygiadau o'r fath. Mae'r £20,000 unwaith ac am byth yn gyllid sydd ei angen i sicrhau fod modd gwireddu'r fenter. Dwi'n credu felly fod hwn yn becyn y

gellir ei gymeradwyo gan gymryd y bydd y cabinet yn fodlon cymeradwyo'r £6,000 parhaol fel rhan o fidiau cyllidol y flwyddyn nesaf."

Y Swyddog Monitro: "Mae'r adroddiad yn argymhell cyfraniad at fframwaith ariannu refeniw ar gyfer cynnal Pwll Nofio Harlech l'r dyfodol. Bydd angen sicrhau fod y trefniadau i ddod a'r cynigion yma yn weithredol yn cynnwys elfen o ffurfioldeb digonol i sicrhau yr amryw ymrwymadau."

Y Swyddog Cyllid: "Yn amodol ar i'r 6 Cyngor Cymuned gyfrannu yn unol â'r model gyllido amlinellir yn rhan 4.3 o'r adroddiad, bydd y cynllun yma'n gwireddu mwyafrif yr arbediad gwreiddiol. Felly, pe bai'r Cabinet o blaid, yna byddwn yn cydweithredu i'w ariannu yn unol â'r penderfyniad a geisir."

Atodiad 1 – Dadansoddiad o'r Cynllun Praesept

Atodiad 2 – Map o gymunedau'r Cynllun Praesept